

Ruim 1200 Bijbels in transparante smokkelkoffers

• Juditte Bos-ten Hove

In Nederland is het hebben van een Bijbel voor christenen vanzelfsprekend. Vaak zijn ze zich niet bewust van deze luxe. Open Doors en Wycliffe Bijbelvertalers willen bezoekers het voorrecht van de vrijheid om een Bijbel in bezit te hebben tonen in een van de meest complete collecties van Wycliffe-Bijbelvertalingen ter wereld.

Bram van Grootheest, directeur van Wycliffe Bijbelvertalers, en Maarten Dees, directeur van Open Doors. beeld Open Doors

Open Doors en Wycliffe Bijbelvertalers

Er groeide bij Anne van der Bijl een diepe sympathie voor het werk van Wycliffe Bijbelvertalers, aldus Maarten Dees, directeur van Open Doors. Hij licht de samenwerking tussen de twee organisaties toe. „In het veld werkt Open Doors onder andere met vertalingen van Wycliffe. Hier begon Anne van der Bijl mee. Hij benadrukte dat alles draait om de Bijbel. Want zonder de juiste vertaling kent het werk van Open Doors een grens.” Momenteel zijn er zo'n 3000 talen waarin de Bijbel nog niet is vertaald. „Miljoenen mensen hebben Gods Woord nog niet in handen in hun eigen taal. Bijbelgenootschappen zorgen ervoor dat er betrouwbare vertalingen komen.” De samenwerking tussen de beide organisaties is hard nodig, aldus Dees. „Onder andere Wycliffe coördineert de vertaling van de Bijbel in allerlei inheemse stamtalen. Open Doors is een van de organisaties die er zorg voor mogen dragen dat het Woord letterlijk in handen van mensen terechtkomt; juist op de moeilijkste plaatsen in deze wereld. Dit beschouwen wij als een geweldige samenwerking. God wil dat alle mensen behouden worden en de waarheid leren kennen.”

Nu staan hier zeven koffers. Blijven het er zeven?

„We hopen dat er meer bij komen. Wycliffe Bijbelvertalers werkt nog steeds aan vertaalprojecten. Op het kantoor van Wycliffe in Driebergen staat een achtste koffer. Hierin komen de nieuwste Bijbelvertalingen. Als er voldoende nieuwe Bijbels in zitten, kan er weer een koffer worden gesloten en dan komt deze naar het bezoekerscentrum van Open Doors. Hier zijn ze zichtbaar voor bezoekers. We hopen dat de collectie steeds verder wordt uitgebreid.”

Anne van der Bijl was doordrongen van het belang van een Bijbel in de moedertaal. Deze sterke bewustwording kwam onder andere door zijn vriendschap met Bijbelvertaalster June Hobley. Zij en haar echtgenoot werden in 1990 door rebellen in Liberia vermoord. Anne van der Bijl kende haar van een Bijbelschool en had grote bewondering voor haar. Hij vond het smokkelen van Bijbels belangrijk, maar benadrukte met name het belang van het vertalen.

Bijbels zijn als het ware de brandstof waarop een auto rijdt. Je kunt wel een auto bouwen, maar als je geen brandstof hebt, rijdt het voertuig niet. Zo is het ook met Bijbels. Anne van der Bijl had als smokkelaar de boeken nodig die Wycliffe uitgaf. Deze waren zijn brandstof.”

Hoe werkte Anne van der Bijl samen met Wycliffe Bijbelvertalers?

„Het was de missie van Anne van der Bijl om de Bijbel te verspreiden, met name op plekken waar dat niet toegestaan was. De Bijbels in de koffers zijn allemaal vertaald via Wycliffe Bijbelvertalers. Hierdoor beschikt Open Doors nu over een van de slechts vier complete Wycliffe-Bijbelvertalingen ter wereld.”

Had Van der Bijl nog meer Bijbels?

„Nadat Anne in september overleed, ontvingen we via zijn familie nog eens vijftig dozen vol boeken. Deze dozen moeten nog worden geïnventariseerd. Naast andere boeken zitten hier ook Bijbels bij die Anne verzamelde tijdens al zijn reizen. In de transparante smokkelkoffers zullen enkel Bijbels geplaatst worden die via Wycliffe vertaald zijn.

We hopen in de verzameling bijzondere Bijbels die uit zijn kantoor komen ook de drie Wycliffe-Bijbels van June Hobley tegen te komen. Anne hield die drie in West-Afrikaanse stamtalen apart, nadat Hobley in Liberia om het leven was gekomen.”

Bijbels zijn de brandstof van een auto

Joël Batenburg, initiatiefnemer tentoonstelling

Een open Bijbel op een van de smokkelkoffers. beeld Open Doors

Zeven koffers met ruim 1200 Bijbels staan sinds november tentoongesteld in het bezoekerscentrum van Open Doors in Ermelo. Elke koffer is transparant, zodat de inhoud zichtbaar is voor iedere bezoeker. De ene Bijbel heeft een rode kaft, de andere een groene; dan weer een smal exemplaar, dan weer een breed.

De koffers staan verspreid in de gang, de koffieruimte en het bezoekerscentrum. Aan elke koffer hangt een leren label. Daarop staat welke Bijbels erin zitten. Ook vindt de bezoeker informatie over de regio. „En bijvoorbeeld over hoe de Bijbel is ontvangen. Zo krijgt een bezoeker het besef waarom dit boek overal ter wereld zo nodig is”, zegt Joël Batenburg, bedenker van de tentoonstelling.

Hoe kwam u op het idee voor deze tentoonstelling?

„Al deze Bijbels stonden in het archief van Open Doors. We wilden ze tentoonstellen, zodat mensen weten hoe kostbaar deze verzameling is. Zo ontstond het idee van de transparante smokkelkoffers. Het is belangrijk dat we doorgeven waarom zo veel mensen het de moeite waard vinden om voor de inhoud van deze boeken te vluchten, hun familie te verlaten of hun leven ervoor te geven.

Achter elk exemplaar dat een bezoeker ziet staan, gaan verhalen schuil over hoe mensen in vuur en in vlam zijn gezet door de Bijbel. Zo zitten er in één koffer 35 vertalingen uit Indonesië en 199 Bijbelvertalingen uit Papoea-Nieuw-Guinea.

Op de labels leest de bezoeker bijvoorbeeld het verhaal van het Kimyal-volk in West-Papoea, Indonesië. Deze bevolking had geen Bijbel in eigen taal. Toen ze deze in 2010 in handen kreeg, werd de menigte uitzinnig. De mensen zongen, dansten en prezen God.”

Hoe komt Open Doors aan de verzameling Bijbels?

„Anne van der Bijl, oprichter van Open Doors, is deze verzameling al vroeg in zijn leven begonnen. Hij wilde in zijn kast een Bijbel hebben in elke taal. Dit wilde hij voor het geval hij ineens op weg moest gaan of als er iemand uit een relatief onbekend gebied bij hem op bezoek zou komen. Zo zou hij iedereen een Bijbel kunnen geven in zijn eigen taal.

Smokkelen over de grens

Didi, vrijwilliger bij het bezoekerscentrum van Open Doors, vertelt hoe haar man jaren geleden naar Oost-Europa vertrok om Bijbels te smokkelen. „Ik ben bang geweest voor zijn veiligheid. Maar ik wist dat God te vertrouwen is.” Het echtpaar vertrok een aantal jaren later naar Marokko om daar Bijbels de grens

over te brengen. „We reden in een camper. Daarin hadden we Bijbels verstopt. De nacht voor we de douane zouden bereiken, was ik angstig. We hadden alles goed verstopt; de douane zou de boeken niet vinden. Maar wat als de grenswachters de camper zouden wegen? Dan zou die te zwaar zijn.” Toch gingen ze de dag erna op weg. „Wilde

ik een gevangenisstraf riskeren in Marokko? Nee. Dat is het eerlijke antwoord. Ik wilde daar niet terechtkomen. Maar toch gingen we. Want God heeft zo veel voor ons gedaan. Hij zorgt zo goed voor mij. Dan zal Hij dat ook doen als ik gevangen word genomen in Marokko. Godzijdank mocht deze missie goed gaan.”